

To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
From: [redacted] <[redacted]>
Sent: Sat 2/6/2021 9:19:04 AM
Subject: Doorst: Covid19 vaccinatie piloten
Received: Sat 2/6/2021 9:19:06 AM

Dag [redacted] [redacted]

Deze zet ik graag via jullie uit.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Datum: 5 februari 2021 om 22:57:49 CET

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>, [redacted] <[redacted]@minvws.nl>, [redacted] <[redacted]@rivm.nl>, [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Covid19 vaccinatie piloten

Hi [redacted] kun jij op onderstaande reageren? Tot op heden geen expliciete rustperiode onderdeel van richtlijn, maar hoe reflecteer jij hierop ook niet onderdeel van iets wat er aankomt?

(@ [redacted] [redacted] is trouwens net gestart bij het team en werkt samen met [redacted] dan kennen jullie elkaar. En @ [redacted] [redacted] is single point of contact/loket met RIVM voor vragen)

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl> <[redacted]@minvws.nl>

Verzonden: vrijdag 5 februari 2021 15:16

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: FW: Covid19 vaccinatie piloten

Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

Onderstaand wordt gevraagd over beleidsmatige uitsluiting, zodat [redacted] een reactie kan geven aan luchtvaartmaatschappijen. Het gaat over mogelijke implementatie van een rustperiode na vaccinatie voor piloten en luchtverkeerleiders.

Is dit een beantwoording die dan ook van een CBG moet komen? Of van ons?

Alvast bedankt en groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Verzonden: vrijdag 5 februari 2021 10:20

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Covid19 vaccinatie piloten

Urgentie: Hoog

Hoi collega's,

Onderstaande vraag hebben we eerder bij jullie uitgezet, maar de vraag is toch terug gekomen bij [redacted]. De vraag is of wij, net als de VS, een rustperiode na vaccinatie gaan inbouwen. In de VS geldt dat piloten en luchtverkeerleiders niet werken tot 48 uur na de vaccinatie.

Onderstaande reactie van de CBG zegt dat vaccinatie wel tijdelijk het vermogen om machines te bedienen/rijvaardigheid kunnen beïnvloeden. Wat kan de reactie van [redacted] naar de luchtvaartmaatschappijen zijn? Het zou fijn zijn hier snel uitsluitel over te hebben

Groet, [redacted]

Van: [redacted] 5.1.5 @minvws.nl <[redacted] 5.1.5 @minvws.nl>

Verzonden: vrijdag 22 januari 2021 09:15

Aan: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: FW: Covid19 vaccinatie piloten

Hoi [redacted] 5.1.2e

Zie het antwoord vanuit het CBG hieronder op de vraag of het BioNTech/Pfizer vaccin de vliegvaardigheid van een persoon beïnvloed.

Als je nog vragen hebt hoor ik het uiteraard graag!

Hartelijke groet,
Team vaccins

.....
Dienstpostbus vaccineren,
Programmadirectie Covid-19 (PDC-19),
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag | [redacted] 5.1.2e
 Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag

.....
 [redacted] 5.1.5 @minvws.nl

Van: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @cbg-meb.nl>

Verzonden: vrijdag 22 januari 2021 08:39

Aan: [redacted] 5.1.5 @minvws.nl

CC: [redacted] 5.1.5 <[redacted] 5.1.5 @cbg-meb.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @cbg-meb.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @cbg-meb.nl>

Onderwerp: RE: Covid19 vaccinatie piloten

Beste collega,

Met betrekking tot de vraag of een vaccin tegen COVID-19 invloed heeft op je rij(/vlieg)vaardigheid, kan ik u het volgende melden:

De COVID-19 vaccins [Comirnaty](#) en Moderna hebben geen of een verwaarloosbare invloed op de rijvaardigheid en op het vermogen om machines te bedienen. Bepaalde bijwerkingen die in rubriek 4.8 worden vermeld, kunnen echter het vermogen om te rijden of machines te bedienen tijdelijk beïnvloeden.

Ik hoop u hierbij voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen/
Medicines Evaluation Board

[redacted] 5.1.2e @cbg-meb.nl

+31 (0)88 [redacted] 5.1.2e | www.cbg-meb.nl

Graadt van Roggenweg 500 | 3531 AH Utrecht

GOEDE MEDICIJNEN GOED GEBRUIKT

Van: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e [redacted]@cbg-meb.nl>
Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 14:37
Aan: [redacted] 5.1.5 [redacted]@minvws.nl
CC: [redacted] 5.1.5 <[redacted] 5.1.5 [redacted]@cbg-meb.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e [redacted]@cbg-meb.nl>
Onderwerp: RE: Covid19 vaccinatie piloten
Urgentie: Hoog

Goedemiddag,

Je kunt het beste hiervoor contact opnemen met de mensen in cc. Zij coördineren de vragen vanuit VWS.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e
 [redacted] 5.1.2e

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
 [redacted] 5.1.2e [redacted]@cbg-meb.nl
 088 [redacted] 5.1.2e [redacted] www.cbg-meb.nl
 Graadt van Roggenweg 500 | 3531 AH Utrecht

GOEDE MEDICIJNEN GOED GEBRUIKT

Van: [redacted] 5.1.5 [redacted]@minvws.nl <[redacted] 5.1.5 [redacted]@minvws.nl>
Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 11:47
Aan: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e [redacted]@cbg-meb.nl>
Onderwerp: FW: Covid19 vaccinatie piloten

Beste [redacted] 5.1.2e

Wij hebben onlangs vragen vanuit I&W gekregen over of een vaccin tegen COVID-19 invloed heeft op je rij(vlieg)vaardigheid. Zover ik weet heeft het geen invloed bij in ieder geval de vaccins van BioNTech/Pfizer en Moderna. Kun jij ons van input voorzien?

Alvast dank!

Hartelijke groet,
 Team vaccins

.....
Dienstpostbus vaccineren,
Programmadirectie Covid-19 (PDC-19),
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag | [redacted] 5.1.2e
 Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag

.....
 [redacted] 5.1.5 [redacted]@minvws.nl

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
 Verzonden: maandag 18 januari 2021 21:51
 Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
 CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
 Onderwerp: FW: Covid19 vaccinatie piloten

Ha collega's,

Wij kregen de onderstaande vraag van IenW, hebben jullie hier misschien antwoord op?

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minienw.nl>
 Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 11:05
 Aan: [redacted] <[redacted]@minienw.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
 Onderwerp: Covid19 vaccinatie piloten

Beste allen,

De Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers (VNV) heeft ons de vraag gesteld of COVID-19 van invloed zijn op de medische bevoegdheid om te vliegen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat, mede door de wellicht nog onbekende bijwerkingen, dat er is aanbevolen pakweg 48 of 120 uur niet te vliegen na inenting.

In een artikel op NOS van eergisteren staat het volgende (<https://nos.nl/collectie/13850/artikel/2363222-bijwerkingen-bescherming-en-besmetting-de-antwoorden-op-jouw-vaccinatievragen>):

Kan ik ziek worden van de vaccinatie?

De meest voorkomende bijwerkingen van het Pfizer-vaccin, dat als eerste wordt gebruikt, zijn volgens het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) roodheid, pijn en zwelling op de prikplek. Dat is vergelijkbaar met veel andere vaccinaties, zoals de griep prik.

Sierpijn en gewrichtspijn kunnen ook voorkomen, net als vermoeidheid, hoofdpijn, koude rillingen en verhoging. Deze bijwerkingen zijn volgens het CBG mild en verdwijnen na een paar dagen.

Er is daarnaast een mogelijkheid dat er onbekende bijwerkingen optreden, zoals een zeldzame allergische reactie, maar die kans is volgens het ministerie heel klein.

De griepachtige bijwerkingen krijg je volgens hoogleraar immunologie Marjolein van Egmond omdat je immuunsysteem wordt geactiveerd door het vaccin. Je kunt door de inenting geen corona krijgen, omdat er maar een heel klein deeltje van het virus wordt gebruikt in het vaccin.

Daarnaast staat in twee bijsluiters van de jaarlijkse griep prik het volgende (zie bijlage):

- Rijvaardigheid en het gebruik van machines
  - Vaxigrip Tetra heeft geen of een verwaarloosbare invloed op uw vermogen om te rijden of machines te bedienen.
- Rijvaardigheid en het gebruik van machines
  - Het vaccin heeft géén of een verwaarloosbare invloed op het vermogen om een auto te besturen of machines te bedienen.

Mijns inziens zal het vaccin niet in ieder geval bijwerkingen opleveren die een beperking kunnen opleveren van de vliegskills van een piloot. Er wordt bovendien een vergelijking gemaakt met de griep prik, dat geen invloed heeft op het rijvermogen (daarmee ook vliegvermogen?). Een piloot mag lijkt mij ook vliegen nadat hij de griep prik heeft genomen, mits hij er niet ziek van is geworden.

Graag ontvang ik jullie visie hieromtrent. Daarnaast zijn wij ook op zoek naar een richtlijn vanuit EASA hieromtrent, wellicht dat @ [redacted] hier ons verder mee kan helpen.

Bij voorbaat dank voor jullie hulp.

Groet,
 [redacted]

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

.....
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Luchtvaart

Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

.....
T: 06 5.1.2e
E: 5.1.2e @minienw.nl